

รายงาน
ผลการกำกับติดตามการดำเนินการ
ตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปราม
การทุจริตประพฤติมิชอบ
และส่งเสริมคุณธรรม

โรงพยาบาลเถิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
(รอบ ๑๒ เดือน)

คำนำ

โรงพยาบาลเถิน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤตินิชอบและส่งเสริมคุณธรรม โรงพยาบาลเถิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและสร้างมาตรการในการสกัดกั้น การกระทำที่อาจเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤตินิชอบ ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว จึงได้จัดทำรายงานผลการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบ รอบ ๑๒ เดือน ปี ๒๕๖๕

คณะกรรมการดำเนินงานการประเมินคุณธรรม
และความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลเถิน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
บทที่ ๑	
- รายงานผลการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบและส่งเสริมคุณธรรม (รอบ ๑๒ เดือน)	๑ - ๘
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม	

รายงานผลการกำกับติดตามการดำเนินการ
ตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม
โรงพยาบาลเถิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ (รอบ ๑๒ เดือน)

๑. ความเป็นมา

ด้วยโรงพยาบาลเถิน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม โรงพยาบาลเถิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายหลัก เพื่อการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสร้างมาตรการในการสกัดกั้นการกระทำที่อาจเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งแผนปฏิบัติการฯ นี้จะเป็นกรอบแนวทางที่สำคัญในการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของโรงพยาบาลเถิน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงพยาบาลเถิน เพื่อการต่อต้านทุจริตบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นในองค์กร

๒. รายงานผลการกำกับติดตามการดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ของ โรงพยาบาลเถิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ รอบ ๑๒ เดือน

รายงานผลการกำกับติดตามการดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการป้องกัน
 ปราบปรามการทุจริตประพตติมิชอบ ของ โรงพยาบาลเถิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ รอบ ๑๒ เดือน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๑	การสร้างจิตสำนึก ค่านิยมของบุคลากรให้ ปฏิเสธและต่อต้านการ ทุจริต	ร้อยละ ๘๐ ของ บุคลากรที่ได้รับการ ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม เกี่ยวกับการต่อต้านการ ทุจริตประพตติมิชอบ	เพื่อสร้างทัศนคติและ จิตสำนึกในการต่อต้าน การทุจริตประพตติมิ ชอบให้กับบุคลากรของ โรงพยาบาลเถิน	เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเถิน	๑. ทีมผู้บริหารฯ ประกาศ เจตจำนงต่อต้านการทุจริตทุก รูปแบบ ๒. จัดกิจกรรม/อบรม ให้ ความรู้แก่เจ้าหน้าที่หัวข้อ เกี่ยวกับการเสริมสร้างและ พัฒนาทางด้านจริยธรรมและ การรักษาวินัยรวมทั้งการ ป้องกันมิให้กระทำความผิด เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนโดยใช้หลักสูตรด้าน ทุจริตศึกษา	คณะกรรมการ ประเมิน คุณธรรมฯ / มค.-กย.๖๕	๑. ประการเจตนาเมื่อวันที่ ๑๙ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕ ๒. ประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้อง ประชุมรพีพร รพ.เถิน ผู้เข้าร่วมประชุม ๒๑๔ คน	ไม่ใช้ งบประมาณ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๒	การกำหนดมาตรการ และระบบในการป้องกัน การรับสินบน	มาตรการของ โรงพยาบาลเงิน ป้องกัน การรับสินบน จำนวน ๖ มาตรการ	วางมาตรการเพื่อเป็น เป็นแนวทางให้บุคลากร ในสังกัดโรงพยาบาลเงิน ปฏิบัติตามหลักธรร มาภิบาลและป้องกัน การทุจริต	หน่วยงาน/ เจ้าหน้าที่ ใน สังกัด โรงพยาบาลเงิน	๑. กำหนดมาตรการและระบบ ในการป้องกันการรับสินบน โดยมีการกำหนดกลไกการ กำกับติดตาม ๑.๑ มาตรการป้องกันการรับ สินบนการให้และรับของขวัญ แก่ข้าราชการชั้น ผู้ใหญ่หรือ ผู้บังคับบัญชาในเทศกาลปีใหม่ ๑.๒ มาตรการป้องกันการ รับสินบนในกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง ๑.๓ มาตรการป้องกัน รับสินบนประเด็นการเงิน บริจาค และทรัพย์สินบริจาค ๑.๔ มาตรการป้องกันการ ทุจริต และแก้ไขการกระทำผิด วินัยของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัด สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ได้แก่ มาตรการ การใช้พระราชกฤษฎีกา การเบิกค่าตอบแทน มาตรการการจัดทำ โครงการ ฝึกอบรม ศักยภาพ ประชุม และสัมมนาตามกฎหมาย กำหนด และมาตรการ จัดหาที่สอดคล้องกับกฎหมาย กำหนด	คณะกรรมการ ประเมิน คุณธรรมฯ / มค - พค.๖๕	- จัดทำประกาศ รพ.เงิน ทั้ง ๖ มาตรการ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และขออนุญาต เผยแพร่บนเว็บไซต์ รพ.เงิน www.thlp.moph.go.th - แจ้งเวียนมาตรการป้องกัน ฯ ให้หัวหน้ากลุ่มงานทุกกลุ่ม งานเพื่อแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบและ ถือปฏิบัติ ตามบันทึก รพ.เงิน ที่ สป๐๓๒.๗/๒๐ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	-

					<p>๑.๕ มาตรการแนวทางการปฏิบัติในการรับส่วนแถมพิเศษ ส่วนชดเชย ส่วนสนับสนุน หรือส่วนอื่นใดเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้ในขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดของลักษณะเฉพาะของพัสดุ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข</p> <p>๑.๖ มาตรการการจัดสวัสดิการภายในของสถานพยาบาล ของหน่วยงานที่มีกองทุนสวัสดิการ ภายในหน่วยงาน ส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั้งจังหวัดที่ไม่มีคณะกรรมการ สวัสดิการ และกองทุนสวัสดิการภายในหน่วยงาน ส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในลักษณะสวัสดิการเชิงธุรกิจ</p> <p>๒. มีรายงานสรุปผลการกำกับติดตามประกาศมาตรการการป้องกันมารับสินบนทั้ง ๒ มาตรการ</p>	<p>- กันยายน ๒๕๖๕</p>	<p>- สรุปผลการกำกับติดตามตามมาตรการป้องกันมารับสินบนทั้ง ๒ มาตรการ ไม่พบมีการรับสินบนฯ</p>	
--	--	--	--	--	---	-----------------------	--	--

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๓	การประชาสัมพันธ์ และ จัดทำคู่มือการป้องกัน การทุจริตในการปฏิบัติ ราชการ	โรงพยาบาลเถิน มีการ จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานเผยแพร่เพื่อ ป้องกันการทุจริตอย่าง น้อย จำนวน ปีละ ๑ ครั้ง	เพื่อเผยแพร่มาตรฐาน และแนวทางการในการ ป้องกันการทุจริตให้แก่ บุคลากรในสังกัด โรงพยาบาลเถิน	เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเถิน	จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการทุจริตในการ ปฏิบัติราชการ และแจ้งเวียน ให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเถิน ทราบและถือปฏิบัติโดย เคร่งครัด	คณะกรรมการ ประเมิน คุณธรรมฯ/ มค.-กย.๖๕	- จัดทำคู่มือในการ ปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน การทุจริต - เผยแพร่บนเว็บไซต์ รพ. เถิน - แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่	
ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๔	จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้อง ทุกข์ ร้องเรียน การ ทุจริตและประพฤตินมิ ชอบ	ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนที่จัดตั้งขึ้นหรือ พัฒนา จำนวน ๑ ศูนย์	สร้างช่องทางทางการ ตรวจสอบแจ้งกระวังการ ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินมิชอบ	เจ้าหน้าที่ และ ประชาชน	๑. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับเรื่อง ร้องทุกข์ร้องเรียน ๒. ประชาสัมพันธ์ช่องทางทางการ ร้องเรียนและแจ้งเบาะแสผ่าน ศูนย์ ๓. รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน และส่งต่อหรือดำเนินการเรื่อง ร้องทุกข์ร้องเรียน ๔. รวบรวมและรายงานผลการ ดำเนินการ ๕. พัฒนาช่องทางทางการร้องเรียน และแจ้งเบาะแสทางระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ	คณะกรรมการ ประเมิน คุณธรรมฯ / ตค ๖๓.-กย.๖๕	- รายงานผลการ ดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่อง ร้องเรียน การปฏิบัติงาน หรือการให้บริการ - รายงานผลการ ดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่อง ร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤตินมิชอบ รอบ ๖ เดือน , ๑๒ เดือน	

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๕	การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	ผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลเกินร้อยละ ๙๕	๑. ยกระดับความโปร่งใสและคุณธรรมในการดำเนินงาน ๒. สร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน ๓. สร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน ๔. ดำเนินกิจกรรมอย่างมีธรรมาภิบาลต่อสังคมและผู้รับบริการ	โรงพยาบาลเกิน	๑. การพัฒนากระบวนการทำงานของหน่วยงานตามหลักธรรมาภิบาล ๒. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารและมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการตรวจสอบถ่วงดุล	คณะกรรมการประเมิน ประเมิน คุณธรรมฯ / มค.-กย.๖๕	- ประชุมคณะกรรมการประเมินฯ ในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมร่วมไทย ผู้เข้าร่วมประชุม ๓๓ คน - ผลการประเมิน ITA ไตรมาส ๑ = ระดับ ๕ ไตรมาส ๒-๓ = ๑๐๐	๘๒๕ บาท
ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๖	เจตจำนงสุจริตของผู้บริหารสูงสุด	มีกิจกรรมการประกาศเจตจำนงสุจริตต่อการดำเนินงาน สุจริต ๑ ครั้ง	๑. เพื่อสร้างค่านิยมองค์กร โปร่งใส สุจริต ๒. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเกินตระหนักถึงภัยปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเกิน	๑. ปรับปรุงพัฒนาระบบ ๒. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรม ๓. ติดตามและประเมินผล	คณะกรรมการประเมิน ประเมิน คุณธรรมฯ / ตค.-มีค ๖๕	- ประกาศเจตจำนง วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕	-
ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ	ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา/ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	การ เบิกจ่าย งบประมาณ
๗	กิจกรรมประกาศเจตจำนงสุจริตร่วมกันและแก้ไขปัญหาล่องลับมิได้หรือคุกคาม	มีกิจกรรมการประกาศเจตจำนงสุจริตร่วมกันและแก้ไขปัญหาล่องลับมิได้หรือคุกคามทาง	๑. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาล่องลับมิได้หรือคุกคามทางการแพทย์ในโรงพยาบาล	เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเกิน	๑. ประกาศเจตจำนง ๒. จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติป้องกันและแก้ไขปัญหาล่องลับมิได้หรือคุกคาม	มค-กย ๖๕	- ประกาศเจตจำนง วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕ - จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติป้องกันและ	

	<p>ทางการแพทย์ในการ ทำงาน</p>	<p>เพศในการทำงาน</p>	<p>เล่น ๒. เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเถลิง พระหมันกับปัญหา การส่งละเมิดหรือ คุกคามทางเพศ</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเถลิง</p>	<p>ละเมิดหรือคุกคามทาง เพศในการทำงาน ๓. แจ้งเวียนประกาศ เจตนากรณีให้เจ้าหน้าที่ รับทราบและถือปฏิบัติ ๔. รายงานการกำกับติดตาม ปีละ ๒ ครั้ง รอบ ๖ เดือน รอบ ๑๒ เดือน</p>	<p>ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา ดำเนินการ</p>	<p>แก้ไขปัญหา - แจ้งเวียนเจ้าหน้าที่ - รายงานผลการกำกับ ติดตามไม่พบการรังละ เมิด หรือคุกคามทางเพศ ในการทำงาน</p>	<p>การ เบิกจ่าย งบประมาณ</p>
<p>ลำดับ</p>	<p>โครงการ/กิจกรรม</p>	<p>ตัวชี้วัด</p>	<p>วัตถุประสงค์</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย</p>	<p>กระบวนการ</p>	<p>ผู้ดำเนินการ/ ระยะเวลา ดำเนินการ</p>	<p>ผลการดำเนินการ</p>	<p>การ เบิกจ่าย งบประมาณ</p>
<p>๘</p>	<p>กิจกรรมประกาศ เจตจำนงสุจริตของ ผู้บริหารเรื่อง แนว ทางการปฏิบัติฯ ตาม ประกาศกระทรวง สาธารณสุขว่าด้วย จริยธรรมการจัดซื้อ จัดหาและการส่งเสริม การขายและเวชภัณฑ์ ที่มีใบยาของกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๔ และมีการขออนุญาต</p>	<p>มีกิจกรรมประกาศ เจตจำนงสุจริตของ ผู้บริหารเรื่อง แนว ทางการปฏิบัติฯ ตาม ประกาศกระทรวง สาธารณสุขว่าด้วย เกณฑ์จริยธรรมการ จัดซื้อจัดหาและการ ส่งเสริมการขายและ เวชภัณฑ์ที่มีใบยาของ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๔ และมีกร ขออนุญาต</p>	<p>๑. เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการ จัดซื้อจัดหาและการ ส่งเสริมการขายและ เวชภัณฑ์ที่มีใบยาของ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๔ใน โรงพยาบาลเถลิง ๒. เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเถลิง ตระหนักกับเกี่ยวกับกร จัดซื้อจัดหาและการ ส่งเสริมการขายและ เวชภัณฑ์ที่มีใบยาของ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๔</p>	<p>เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลเถลิง</p>	<p>๑. ประกาศเจตจำนง ๒. จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติ ๓. แจ้งเวียนประกาศ เจตจำนงให้เจ้าหน้าที่ รับทราบและถือปฏิบัติ</p>	<p>มค-กย ๖๕</p>	<p>- ประกาศเจตจำนง วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕ - จัดทำคู่มือฯ - แจ้งเวียนเจ้าหน้าที่ - รายงานผลการกำกับ ติดตามไม่พบการติด สินบน/การทุจริตด้าน การจัดซื้อฯ</p>	<p>การ เบิกจ่าย งบประมาณ</p>

๓. การวิเคราะห์ ปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริต
ประพฤติมิชอบ และส่งเสริมจริยธรรม

- การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เป็นการประเมินผ่านระบบ MITAS (MOPH Integrity and Transparency Assessment System) ซึ่งการนำเอกสารเชิงประจักษ์ตาม MOIT๑ – MOIT๒๓ นำขึ้นระบบ ปัญหาจากระบบดังกล่าวคือ ถ้านำข้อมูลขึ้นแล้วและต้องการเพิ่มเติมระหว่างข้อนั้นๆ ไม่สามารถเพิ่มได้

๔. แนวทางแก้ไข

- มีการมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ผู้เกี่ยวข้องในแต่ละ MOIT ดำเนินการประเมินฯ ประสานทีม IT เพื่อลงข้อมูลในระบบ MITAS

+++++

ภาคผนวก

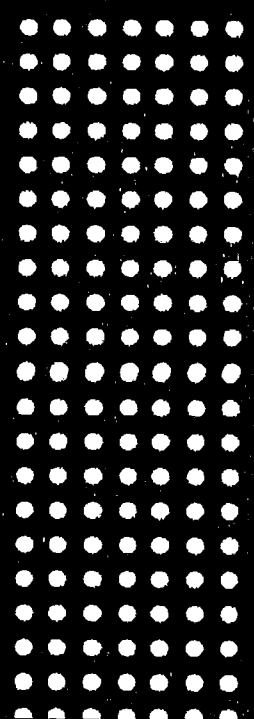

คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต

(FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข

M Mastery เป็นที่ยอมรับ
มีชื่อเสียง สุจริต

O Originality ริเริ่มสร้างสรรค์

P People Centered ให้ความสำคัญ
ใจอาสา

H Humility ถ่อมตน อ่อนน้อม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิด ความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระ งานแต่อย่างใด

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนการบริหารงาน ภายใต้อบรมธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงสาธารณสุขในภาพรวม เล็งเห็นว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ภาครัฐ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกัน ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติ มิชอบได้

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำคู่มือประเมินความเสี่ยง การทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข และผู้สนใจในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้ทำการ ทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ ความเป็นมา	๑
บทที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๑ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจาก การตรวจสอบภายในอย่างไร	๓
๓ กรอบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๔
๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๖
๕ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
๖ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
บรรณานุกรม	๒๒
ภาคผนวก	๒๓
ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	๒๓
- รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	๒๓
- รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	๒๕
- รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใส ของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ	๒๖
ผู้จัดทำ	๒๗

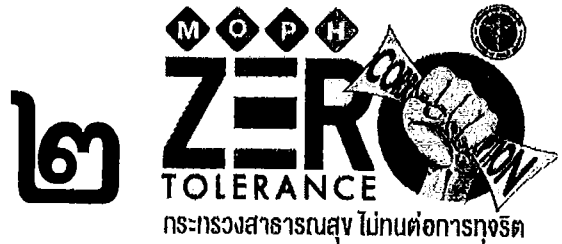
ความเป็นมา

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกัน ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ มติที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมเห็นชอบกรอบการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ : การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นไปในทิศทางเดียวกันนำไปสู่การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ

- ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
- ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงสาธารณสุขในภาพรวม เล็งเห็นว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกัน ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และกำหนดมาตรการ

หรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤตินิชอบในส่วนราชการและหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤตินิชอบได้ จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีคู่มือเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีแนวทางการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของทุกภาระงาน โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานต้องให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายขององค์กรด้วยการสั่งการหรือ มอบหมายให้มีการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต อย่างต่อเนื่อง จริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต และสนองตอบต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ส่งผลต่อการ ยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทย

ประเมินความเสี่ยงทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน ให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบ ภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

Pre-decision VS Post-decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report-Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control-Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง ในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการ ในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑	องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
หลักการที่ ๒	คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
หลักการที่ ๓	คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
หลักการที่ ๔	องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
หลักการที่ ๕	องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖	กำหนดเป้าหมายชัดเจน
หลักการที่ ๗	ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
หลักการที่ ๘	พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
หลักการที่ ๙	ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐	ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
หลักการที่ ๑๑	พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
หลักการที่ ๑๒	ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

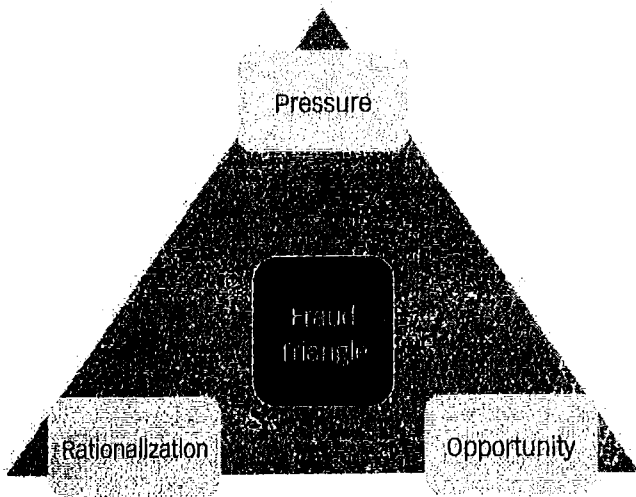
สำหรับคู่มือฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

กรอบหรือภาระงาน	นิยาม
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัตอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle)

ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

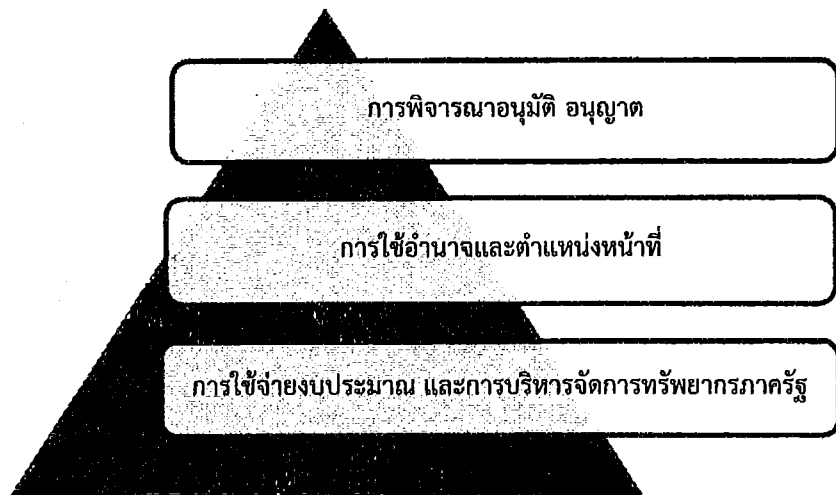
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

คู่มือนี้จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

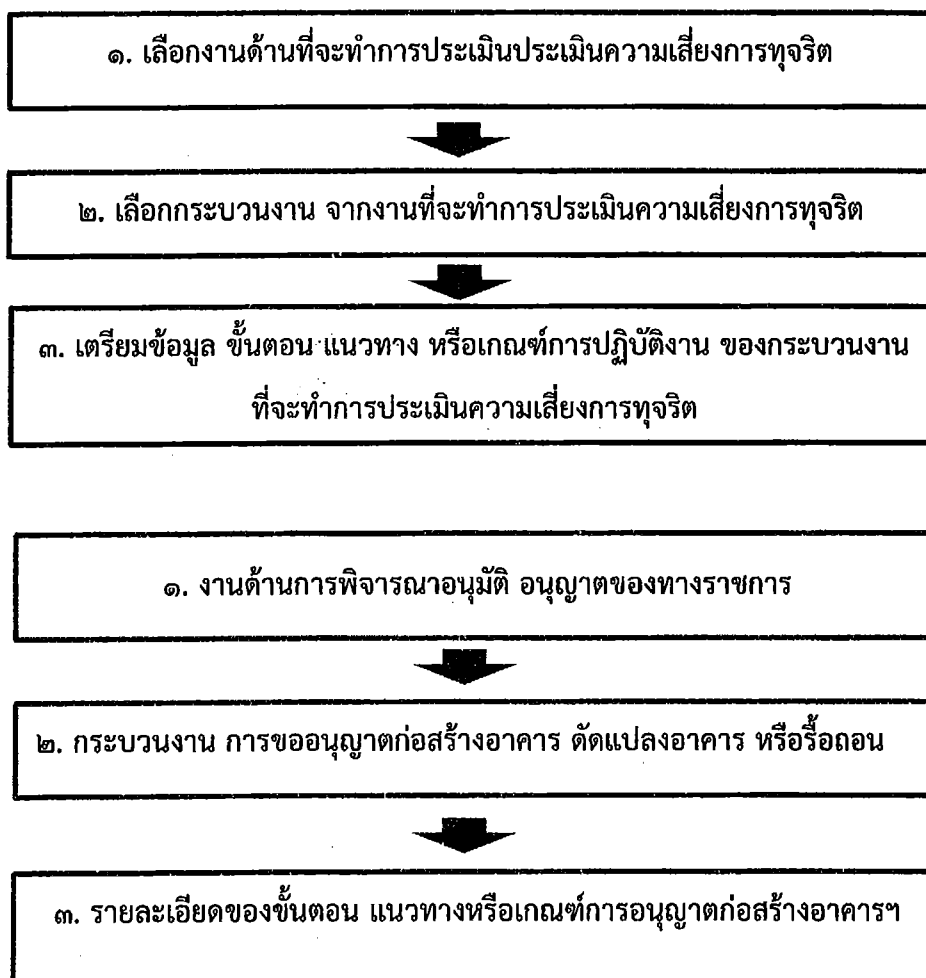
- ๑ • การระบุความเสี่ยง
- ๒ • การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- ๓ • เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- ๔ • การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- ๕ • แผนบริหารความเสี่ยง
- ๖ • การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- ๗ • จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- ๘ • การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- ๙ • การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงาน จากภารกิจ ในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร ภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตัวอย่างในการประเมิน ความเสี่ยง ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

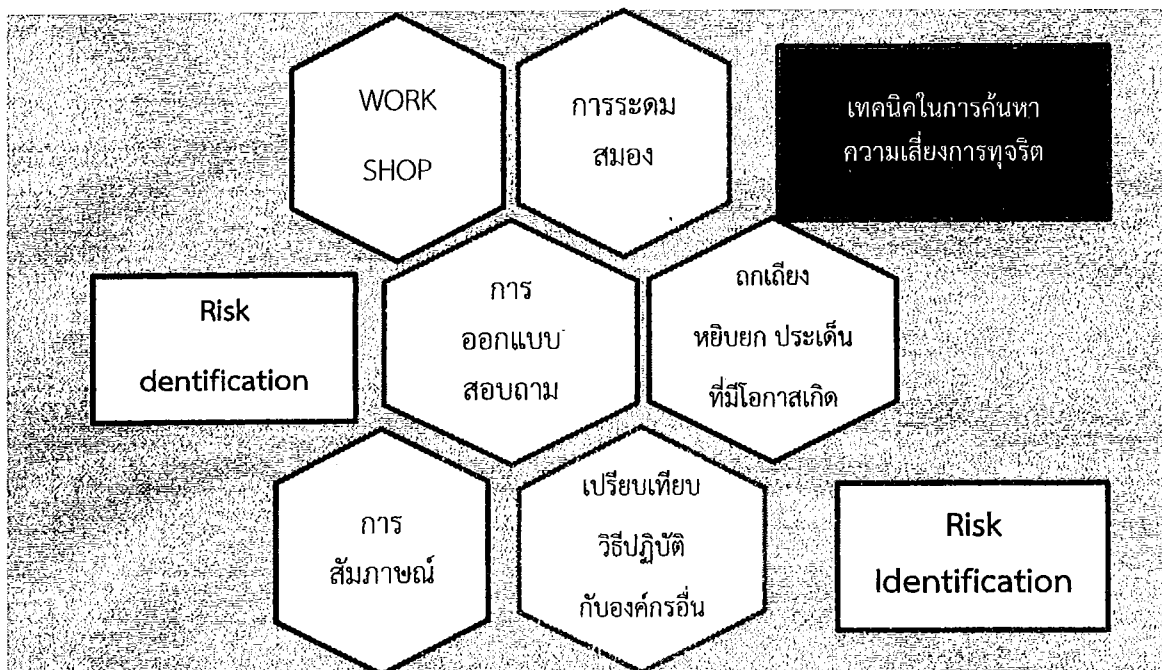

๖.๑ ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น **Known Factor** หรือ **Unknown Factor**

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน/งาน

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง.....

ผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์.....

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
	(ให้อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริต ของกระบวนงาน หรืองานที่เลือกมาทำการประเมินความเสี่ยงว่ามีโอกาส หรือ ความเสี่ยงการทุจริต)		

ตารางที่ ๑

อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๖.๒ ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมระดับระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต			เหลือง		

ตารางที่ ๒

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	จากตารางที่ ๑	นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต	ตามไฟสีจากร
สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ	
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	
สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง	
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	

๖.๓ ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ เช่นกัน ค่า ๑-๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

(ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๑ เกณฑ์พิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตว่าเป็น MUST หรือ SHOULD)

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือช่วย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

(ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ตารางที่ ๓
นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		ค่าควรเป็น ๓ หรือ ๒	ค่าควรเป็น ๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User			
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process			
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	X	X	

๖.๔ ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่า มีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เผื่อระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ
ถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๖.๕ ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

๖.๖ ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

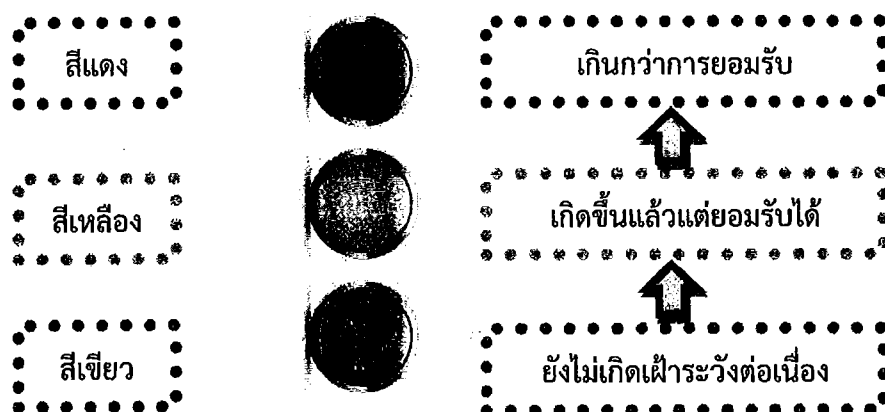
ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			สูง	เหลือง	แดง

ตารางที่ ๖ ให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะตามสี	นิยาม
สถานะสีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สถานะสีเหลือง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ที่ ตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
สถานะสีแดง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

๖.๗ ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการเพิ่ม หรือ มาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๖.๘ ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล (สี) สถานะความเสี่ยง

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
		เหลือง	

๖.๙ ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานผล ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส ซึ่งแบบในการรายงาน ตามตารางที่ ๙ และตารางที่ ๑๐ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ		
วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑. ๒. ๓.	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

บรรณานุกรม

สำนักงาน ป.ป.ท.. คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRA : FRAUD RISK-ASSESSMENTS.
กรุงเทพมหานคร. สำนักงาน ป.ป.ท., ๒๕๖๑.

ภาคผนวก

ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๑. เรียกรับโดยเฉพาะการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร/คอนโด บ้านจัดสรร/โรงงาน
๒. ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐาน อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมี ผังประกอบ จึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจ หรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ง่าย)
๓. เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
๔. เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรอง ใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น
๕. การประเมินภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริง
๖. เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ
๗. พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียน ในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ
๘. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบน เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๙. การเปิดตรวจสินค้าของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ใช้ดุลพินิจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๑๐. การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๑๑. การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้
๑๒. การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์

๑๓. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ
๑๔. เจ้าหน้าที่ที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง/รับเงินและออกใบเสร็จการรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด เช็ค นำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน
๑๕. ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาตเพื่อลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับในขั้นตอนของการพิจารณา
๑๖. การดำเนินการออกคำร้องมีการลัดคิวให้กับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ
๑๗. รับสินบนจากลูกค้าเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน
๑๘. การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
๑๙. การสุ่มตรวจสอบสถานที่ตั้งสถานบริการ/สถานประกอบการที่ขออนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ขออนุญาตบางรายที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
๒๐. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้ผู้ขออนุญาตบางรายที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์
๒๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขแบบสำรวจแก้ไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิต หรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๑. การเข้าตรวจ หรือเยี่ยม สถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนา นำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน
๒. การเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนัก
๓. การบิดผันข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา
๔. การทำบัตรสนเท่ห์ว่ามีเรื่องร้องเรียนผู้ประกอบการเพื่อทำการตรวจ ค้น กรณีผู้ประกอบการร้านค้านั้น ๆ ที่ไม่จ่ายเงินพิเศษรายเดือน
๕. การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือ เก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ
๖. การใช้ดุลพินิจในการ อนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๗. การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๘. การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา วิจัยต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
๙. การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
๑๐. ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น
๑๑. การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน/การเรียกเงินค่าแรกเข้า (แป๊ะเจี๊ยะ) เพื่อแลกกับการเข้าเรียนในโรงเรียนใช้อำนาจในการแจกจ่าย
๑๒. จัดสรรงบประมาณ ลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการ ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือมีการแลกผลประโยชน์ในภายหลัง
๑๓. การประเมินราคาไม่ตรงกับสภาพทรัพย์สินที่นำมาจำหน่าย
๑๔. การเปลี่ยนทรัพย์สินที่ลูกค้านำมาจำหน่าย
๑๕. การยกยอกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง
๑๖. การลดปริมาณของกลางเพื่อลดโทษ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
๑๗. การกรรโชก (รีดไถ) เรียกเอาทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด
๑๘. การเข้าตรวจค้น ปกปิด ซ่อนเร้นไม่มีหมายค้น
๑๙. การทำร้ายร่างกายเพื่อให้รับสารภาพ
๒๐. รู้เห็นกับผู้ที่มาทำการประมุขของหลุดจำหน่าย มีการให้ข้อมูลการจำหน่ายของหลุดจำหน่ายล่วงหน้ากับพรรคพวกของตนเอง
๒๑. การแอบอ้างชื่อบุคคลอื่น หรือชื่อลูกค้า ยกยอกทรัพย์สินจำหน่ายออกไป
๒๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐ รู้เห็นในการปลอมแปลงและใช้เอกสารปลอม เช่น การปลอมระวางแผนที่ มีการปกปิด และให้ถ้อยคำรับรองอันเป็นเท็จเกี่ยวกับสภาพที่ดิน
๒๓. ผู้บังคับใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๑. ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการ นำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ
๒. เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเข้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก
๓. ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย
๔. การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ ราย ขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง
๕. ในการกำหนด TOR การจัดซื้อจัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง มีการกำหนดขอบเขตงานหรือเนื้องานที่เกินความจำเป็น (Over Designs) เพื่อให้มีการประมาณการราคา ในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน
๖. คณะกรรมการกำกับกิจการจ้างที่ปรึกษา / คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้ง เกินความจริง เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
๗. คณะกรรมการ หรือ อนุกรรมการต่าง ๆ ของหน่วยงานมีการประชุมที่เกินความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม
๘. การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส
๙. มีการใช้ดุลพินิจในเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง
๑๐. การกำหนดราคากลางไม่ใช่ค่า K มาปรับ
๑๑. ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุที่ขออนุมัติมาใช้
๑๒. ผู้รับจ้างปล่อยให้ผู้รับจ้างเหมาช่วง
๑๓. มีการลือสเปควัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน
๑๔. การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง คณะกรรมการ ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง
๑๕. มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา
๑๖. มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน
๑๕. การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายยงยศ ธรรมวุฒิ

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์

หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

ผู้จัดทำ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

นางสาวสุชาฎา วรินทร์เวช

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

www.stopcorruption.moph.go.th

anti.corrup2563@gmail.com

0 2590 1330

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

หัวข้อ คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS)

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS)

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

Linkภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ:

.....

.....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๒๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

หัวหน้า

วันที่ ๒๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๒๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

บรรณานุกรม

ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓.(พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).